

30 ноември 2017 г.

***Изказване на заместник-омбудсмана Диана Ковачева на форум
по случай 25 години от ратифицирането на Европейската конвенция за
правата на човека***

Уважаеми господин заместник-председател на Народното събрание,

Уважаема госпожо омбудсман,

Уважаеми дами и господа заместник-министри,

Дами и господа,

През есента на 2017 г. се навършват 25 години от ратифицирането на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от страна на Република България. Това даде повод на институцията на омбудсмана да отбележи тази знакова годишнина. Стандартите за защита правата на човека са в основата на мисията на обществения защитник да се застъпва за гражданите и да отстоява техните права и свободи.

През 1950 г. в Рим 12 държави-членки на Съвета на Европа подписват ЕКПЧ. Тя влиза в сила три години по-късно (на 3 септември 1953 г.) и е първият международен инструмент, който прави връзка с един емблематичен документ с универсален характер - Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г. С нормите си ЕКПЧ осигурява обвързваща сила на повечето от правата прогласени във всеобщата декларация.

Осен това, ЕКПЧ е първата конвенция, която учредява Европейски наднационален правораздавателен орган, който да следи за спазването на поетите ангажименти от страна на държавите-страни по Конвенцията. Така гражданите на държавите, които са приели юрисдикцията на ЕСПЧ, придобиват особена частична правосубектност по международното право, която се изразява в правото да потърсят отговорност от държавите на европейско ниво, когато те са нарушили техни основни права и свободи. ЕКПЧ е създадена много години след мислители като Джон Лок, Монтескьо и Жан Жак Русо, но техните прогресивни идеи личат в нея и дават дух и живот на норми, които са създадени, за да се прилагат ежедневно.

Историята на ЕКПЧ започва преди 67 години, скоро след края на Втората световна война, която естествено създава благоприятна среда за налагането на механизми, които да не допускат издевателства върху човешката личност.

България е част от историята на ЕКПЧ в последните 25 години. Но тази годишнина се свързва по емблематичен начин с демократичните ценности, към които България се е присъединила и продължава да изгражда. За България присъединяването към ЕКПЧ е важен знак за връщане в европейското семейство и една от първите стъпки на България в това отношение и за това, че по един ренесансов начин човекът и неговите права са поставени в центъра на вниманието на българските институции и те са длъжни да ги зачитат.

За мен е чест, че сред колегите, които поканихме да говорят днес, са двама български съдии в ЕСПЧ, както и представители на изпълнителната и съдебната власт. Благодаря за подкрепата на колегите адвокати и неправителствените организации, които са съорганизатори на конференцията. Благодаря на Министерство на правосъдието, че участва в конференцията и е част от отбелязването на тази важна за България и за всеки юрист годишнина.

Този юбилей трябва да бъде отбелязан и забелязан, трябва да бъде напомнян, защото присъединяването на България към ЕКПЧ означава признаване на ангажимента ѝ за повишено внимание към правата на човека – права, които не могат да бъдат отнети, но могат да бъдат нарушени, потъпкани и променени до неузнаваемост, ако не ги отстояваме непрекъснато.

Нека тези 25 години ни напомнят, че пътят на защита на правата на човека е дълъг, този път е труден, но си струва да бъде вървян всеки ден, защото всички се раждаме равни по достойнство и права и трябва да останем такива!